

*Жванія О.І.,
викладач спеціальних дисциплін,
Козелецький коледж ветеринарної медицини
Білоцерківського національного аграрного університету*

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ ЧЕРЕЗ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Ветеринарна галузь, як і аграрна галузь України в цілому, потребує ефективної системи освіти, що відповідає сучасним вимогам та тенденціям розвитку ринку праці. Сьогодні потрібні фахівці не тільки з теоретичними знаннями свого предмету, а передусім з практичними навичками, вмінням інколи нестандартно, творчо вирішити те чи інше поставлене перед ними завдання. Жодна професія не оточена

таким ореолом шани і поваги як діяльність лікаря ветеринарної чи гуманітарної медицини, адже лікар впливає на життя і здоров'я своїх пацієнтів, надаючи їм необхідну лікарську допомогу та рятуючи їм життя. Зазвичай лікар у нашому уявленні асоціюється з особистістю з бездоганною репутацією, високими морально-етичними якостями, ерудицією, професійною майстерністю і здатністю до лікарського мислення. Ці якості формуються протягом тривалого часу інколи з самого дитинства, але велику роль у цій системі підготовки спеціаліста відіграє вища освіта.

Сьогодні на порядку денному поряд із вивченням основ наук за допомогою викладача перед студентами стоїть завдання розвитку навичок самостійного навчання і опановування навичок здобувати знання з використанням сучасних інформаційних технологій. Тому актуальним залишається розробка й упровадження сучасних технологій навчання при викладанні дисциплін ветеринарного напрямку у вищих навчальних закладах.

Трансформація освіти вимагає в першу чергу вирішення таких загальних питань, як орієнтація на людину, фундаментальні цінності, рішення демократизація освіти тощо. На допомогу класичним технологічним аспектам приходять нові, зокрема, інтерактивні технології навчання. Розглядаючи інтерактивні технології навчання як інноваційні, треба пам'ятати, що будь-яка педагогічна технологія буде мертвою, якщо не розглядати її як цілісну систему в єдності всіх компонентів і взаємозв'язків[1].

Цікавий приклад наводять українські дослідники інтерактивного навчання, які, пояснюючи метод інтерактивних технологій, звертають увагу на те, що наш мозок схожий на комп'ютер, а ми – його користувачі. Щоб комп'ютер працював, його потрібно ввімкнути. Так само потрібно «ввімкнути» і мозок студента. Коли навчання пасивне, мозок не вмикається.

За інтерактивного навчання відбувається співнавчання, взаємо навчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де і студент, і викладач є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють. Викладач під час інтерактивного навчання виступає як організатор процесу навчання, консультант, який ніколи не «замикає» навчальний процес на собі. Головними у процесі навчання є зв'язки між студентами, їхня взаємодія і співпраця. Результати навчання досягаються взаємними зусиллями учасників процесу навчання, студенти беруть на себе відповідальність за результати навчання [2].

Інноваційний процес має певну циклічність: починається з виникнення інновації та закінчується фінішем, що говорить про завершення її існування й потреби початку нового циклу. Тому процес провадження інновацій у навчальному процесі доцільно розподілити на основні етапи, врахувавши теоретичну та практичну підготовку викладачів. На підставі всебічного аналізу необхідно своєчасно коригувати темп та зміст оновлення педагогічного процесу, накреслюючи нові перспективи роботи.

Щоб зрозуміти специфіку упровадження інноваційних технологій у викладання дисциплін ветеринарного напрямку необхідно знати специфіку процесу сприймання та обробки інформації студентом, з якого в майбутньому буде формуватися фахівець з ветеринарної медицини. Студент за рахунок зорового аналізатору (огляд тварини), тактильної чутливості (пальпація) та слухового аналізатору (прослуховування тварини, отримання відомостей про тварину у власника) сприймає певну інформацію про стан тварини. Отримані дані він порівнює зі своїми теоретичними знаннями, знаходить певну відповідність і, таким чином, отримує практичні навички (підтверджує теорію на практиці). В подальшому студент ставить діагноз і призначає лікування, яке може призвести до одужання тварини (позитивний досвід) або негативних наслідків (негативний досвід). Як правило, негативний досвід повинен спонукати студента на подальше збільшення свого як теоретичного, так і практичного досвіду, що, в свою чергу, призводить до формування професійних знань і професійної інтуїції.

На цій основі у навчальному процесі вищого навчального закладу (ВНЗ) активно використовуються діяльнісні методики, а також технології, спрямовані на візуалізацію інформації, методика укрупнення дидактичних одиниць, ігрові методики.

Доцільними тут є проблемні лекції (проблема може створюватись як на початку, так і в ході, в кінці лекції), технології ситуативного навчання.

Широко використовують у навчальному процесі метод кейсів (ситуаційних задач)- це той інструмент, за допомогою якого значно полегшується і якісно поліпшується обмін ідеями в групах студентів. Лекції, семінари, засновані на методі ситуаційних задач, допомагають засвоїти правила ведення дискусій. Під час дискусії не тільки вирішуються проблеми, але і кожен студент бере участь у дослідженні, аналізі і порівнянні різних точок зору, що приводить до точнішого розуміння проблеми[3,с.330].

Ще хочеться відмітити, що однією з ознак інтерактивної педагогічної взаємодії є створення ситуації успіху, яка полягає в створенні педагогом комплексу зовнішніх умов, що викликають отримання задоволення, позитивних емоцій тими, хто вчиться. Для цього під час оцінювання діяльності студента необхідно підкреслювати цінність, значення досягнутого результату, індивідуальних досягнень студента, відзначити і підкреслити позитивні уміння в навчанні. Є недопустимим порівнювати досягнення одного студента з досягненнями іншого. В той же час це і право студента на самооцінку, оцінку діяльності викладача[3, с.287].

Таким чином, світовий досвід підготовки фахівців у вищій школі доводить, що найголовнішою навичкою, яку здобуває студент під час навчання, є вміння під професійним кутом зору сприймати будь-яку наочну, вербальну інформацію, самостійно осмислювати, приймати рішення, оцінюючи його можливі наслідки, визначати оптимальні шляхи реалізації цього рішення.

Література:

1. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура : монографія / [ред. кол. : В. Г. Кремень, В. В. Ільїн, С. В. Пролеєв] ; за ред. В. Г. Кременя. – К. : Педагогічна думка, 2008. – 470 с.
2. Гончаров С. М. Методи, форми та інтерактивні технології навчання в кредитно-модульній системі організації навчального процесу / С. М. Гончаров // Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи: монографія / за заг. ред. Ф. Г. Ващука. – Ужгород : ЗакДУ, 2011. – Вип. 16. – С. 353–362. – (Серія : Євроінтеграція: український вимір).
3. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. І. Туркот. – К. : Кондор, 2011. – 628 с.